

SUDERINTA
Kalvarijos savivaldybės tarybos
2020 m. liepos 30 d.
sprendimu Nr. T - 138

PATVIRTINTA
Kalvarijos sporto centro
Direktoriumi 2020 m. rugpjūčio 21 d.
įsakymu Nr. V -26

KALVARIJOS SPORTO CENTRO 2020-2021 MOKSLO METŲ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO IR FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalvarijos sporto centro (toliau – Sporto centras) 2020-2021 mokslo metų neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų įgyvendinimo planas (toliau – Ugdymo programų įgyvendinimo planas) reglamentuoja neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjų švietimą papildančio sportinio ugdymo programų (bokso, futbolo, lengvosios atletikos, krepšinio, kt. sporto šakos) įgyvendinimą ir ugdymo proceso organizavimą Kalvarijos sporto centre.

2. Ugdymo programų įgyvendinimo planas parengtas remiantis: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V- 976 „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu. Lietuvos Respublikos sporto įstatymu, Kalvarijos sporto centro nuostatais, kitais teisės aktais.

3. Ugdymo programų įgyvendinimo plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Formalųjų švietimą papildančio sportinio ugdymo programa** – atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų ugdymo programa, kuria siekiama suteikti ir sistemingai gilinti ugdytinio pasirinktos sporto šakos žinias, ugdyti gebėjimus ir formuoti įgūdžius, plėtoti sporto ir bendrąsias kompetencijas, siekti didelio sportinio meistriškumo pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo.

3.2. **Neformaliojo sportinio ugdymo programa** – programa, kuria siekiama ugdyti vaiko gyvenimo įgūdžius, asmenines, socialines ir kitas bendrąsias kompetencijas, panaudojant sportą kaip priemonę.

3.3. **Sportinio ugdymo planas** – įstaigos vykdomų sportinio ugdymo ar sporto ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijomis ir kitais švietimo, kūno kultūrą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais.

3.4. **Meistriškumo pakopa** – ugdytinio sportinio meistriškumo lygį pagal sporto varžybose užimtą vietą arba pasiektą rezultatą apibrėžiančių rodiklių grupė.

3.5. **Sporto šakos disciplina** – atitinkamos tarptautinės sporto (šakos) federacijos išskirta sporto šakos dalis, kuri apima vieną arba keletą tos sporto šakos rungčių.

3.6. **Teorinis ugdymas** – ugdymas, apimantis bendruosius kūno kultūros, sveikos gyvensenos, racionalios dienotvarkės, mitybos reikalavimus, asmens higienos taisykles ir savisekos principus, elgesio ir kultūros žinias; fizinių pratimų įtakos atskirų organų veiklai, bendrųjų treniruotės dėsningumų, pasirinktos sporto šakos technikos elementų, taktinių gudrybių panaudojimo žinias, sporto varžybų taisyklių nagrinėjimą ir suvokimą.

3.7. **Praktinis ugdymas** – ugdymas, apimantis bendrąjį ir specialųjį fizinį, techninį ir psichologinį sportininko rengimą, jo metu įgyti mokėjimai ir įgūdžiai realizuojami per sporto varžybas.

3.8. **Treniruotė** – specializuotas pedagoginis procesas, ilgalaikis sistemingas sportininko fizinį ir psichinių ypatybių tobulinimas geriems pasirinktos sporto šakos rezultatams pasiekti.

4. Kitos Ugdymo programų įgyvendinimo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos sporto įstatyme ir kituose švietimą, fizinį ugdymą ir sportą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI, VERTINIMO KRITERIJAI

5. Ugdymo programų įgyvendinimo plano tikslai ir uždaviniai:

5.1. Ugdymo programų įgyvendinimo plano tikslas – nustatyti ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus ir sudaryti sąlygas ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, kad kiekvienas ugdytinis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

5.2. Uždaviniai:

5.2.1. individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį;

5.2.2. tikslingai planuoti ir organizuoti ugdymą;

5.2.3. nustatyti valandų skaičių, skirtą sporto šakų programoms įgyvendinti.

6. Sudarant Ugdymo programų įgyvendinimo planą, atsižvelgiama į Sporto centro leistiną turėti pedagoginių valandų skaičių.

7. Ugdymo programų įgyvendinimo plano uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

7.1. grupių ir mokinių skaičius Sporto centre veikiančiose sporto šakų ugdymo programose;

7.2. ugdymo programų etapuose – pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo, bendrojo fizinio rengimo – sudarytos optimalios sąlygos (treniruočių tvarkaraštis, aplinka, inventorius) skirtingų poreikių mokinių saviraiškai;

7.3. Sporto centro mokinių pasiekimai.

III SKYRIUS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

8. Ugdymo procesas prasideda 2020-09-01 ir baigiasi 2021-08-31. Grupės komplektuojamos iki spalio 1 d. Mokinių vasaros atostogos prasideda 2021 m. liepos 1 d. ir baigiasi 2021 m. rugpjūčio 31 d.

9. Mokinių atostogos derinamos su bendrojo ugdymo mokyklų Rudens, Šv. Kalėdų, Žiemos, Šv. Velykų atostogomis.

10. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programų pradinio rengimo etapas per metus trunka 44 savaites, meistriškumo ugdymo etapas – 46 savaites, meistriškumo tobulinimo ir aukšto meistriškumo ugdymo etapai – po 48 savaites.

11. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programoms įgyvendinti treneriams vienai kontaktinei akademinei ugdymo valandai pasirengti skiriama 15 minučių, kurios įskaitomos į trenerio darbo laiką.

12. Trenerių faktinis darbo laikas nurodytas trenerių darbo grafike, patvirtintame Sporto centro direktoriaus.

13. Į ugdomąjį procesą įeina dalyvavimas įvairiose varžybose, sportiniuose renginiuose.

14. Visų ugdymo grupių mokiniams gali būti organizuojamos vasaros sporto stovyklos, mokomosios sporto stovyklos, priklausomai nuo trenerių sudarytų darbo planų, su tikslu pasirengti atskiroms varžyboms.

15. Ugdymo grupė gali būti sudaryta iš vienos lyties sportininkų arba mišri.

16. Sporto centro sportininkų ugdymas organizuojamas vadovaujantis:

16.1. Kalvarijos sporto centro 2020–2021 mokslo metų neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų įgyvendinimo planu;

16.2. Sporto centro nuostatais;

16.3. grupiniais arba individualiais ugdymo planais;

16.4. Lietuvos sportininkų kvalifikacinių kategorijų reikalavimais ir normomis;

16.5. sporto varžybų kalendoriumi;

16.6. metiniais ugdymo grupių darbo planais;

16.7. sporto šakų ugdymo programomis;

16.8. kitais norminiais dokumentais.

17. Ugdymo procesas Sporto centre vykdomas:

17.1. pradinio rengimo;

17.2. meistriško ugdymo;

17.3. meistriško tobulinimo.

18. Ugdymo planai yra:

18.1. grupiniai (vienai ugdymo grupei arba keliems panašaus profilio ir lygio sportininkams);

18.2. individualieji (asmeniškai vienam sportininkui).

19. Ugdymo planas susideda iš:

19.1. perspektyvinio plano, kuriame numatyti tikslai, numatomas pasiekti sportininkų grupės (sportininko) parengimo modelis;

19.2. metinio plano, kuriame numatyti krūvių dydžiai bei intensyvumas, poilsio bei atsigavimo priemonės.

20. Bendrieji reikalavimai:

20.1. teorinių paskaitų ir pratybų minimali trukmė 45 min., maksimali pratybų trukmė priklauso nuo trenerio grupinio ar individualiojo ugdymo plano reikalavimų. Į šį skaičių įeina ir oficialus kalendorinių varžybų, jeigu jose dalyvauja sportininkas su treneriu, laikas;

20.2. teorinių paskaitų, mokomųjų pratybų ar kitų mokymo pratybų laiką ir vietą nurodo mokomųjų pratybų tvarkaraščiai, o dalyvavimą varžybose – kalendoriniai planai, patvirtinti Sporto centro direktoriaus;

20.3. visų lygių Sporto centro sportininkams užduotys skiriamos trenerio nuožiūra, atsižvelgiant į sportininko sugebėjimus įvykdyti programinius reikalavimus, amžių ir individualias fizines savybes;

20.4. Sporto centro sportininkų ugdymas organizuojamas laisvalaikiu: po pamokų, poilsio ir švenčių dienomis, atostogų metu;

20.5. Sporto centro sportininkų ugdymas organizuojamas ištisus metus, atsižvelgiant į sporto šakos treniruotės proceso periodizavimo ypatumus;

20.6. Sporto centro ugdymo grupės komplektuojamos remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-976 patvirtintomis Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijomis;

20.7. papildyti ugdymo grupes talentingais sportininkais leidžiama bet kuriuo mokslo metų laiku;

20.8. grupės laikomos nesukomplektuotos, jeigu pratybas lanko mažiau kaip 2/3 minimalaus sportininkų skaičiaus. Naujų grupių komplektavimas gali trukti ne ilgiau kaip vieną mėnesį;

20.9. sportininkų testavimas vykdomas mokslo metų pradžioje ir pabaigoje;

20.10. trenerių atostogų grafikas sudaromas pagal sporto šakų specifiką taip, kad treniruotės procesas vyktų planuotu laiku; su atostogaujancio trenerio grupe gali dirbti ji pavaduojantis treneris;

20.11. Sporto centro pradinio rengimo grupę gali lankyti visi norintys sportuoti vaikai ir jaunuoliai, gavę raštišką tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą ir gydytojo leidimą;

20.12. aukštesnio meistriško sportininkams sudaromos sąlygos gauti rekomendacijas tolimesniam jų ugdymui;

20.13. į sportininkų rengimo proceso valdymą įeina sportininko testavimas, kontrolinių normų laikymas;

20.14. Sporto centro ugdymo grupių darbo apskaita tvarkoma mokymo žurnaluose ir metinėse ataskaitose, už žinių teisingumą atsako treneris.

21. Treniruočių vieta skiriama pagal sporto šakos specifiką, grupės ugdymo programos etapą. Ugdymo programos vykdomos sporto bazėse pagal sporto šakas:

Sporto šaka	Treniruočių vieta	Adresas
Boksas	Kalvarijos evangelikų liuteronų bažnyčios patalpos	Dariaus ir Girėno g. 43, Kalvarija
Futbolas	Sporto centro salė	Krosnos g. 30, Kalvarija
	Kalvarijos gimnazijos maniežas	J. Basanavičiaus g. 16, Kalvarija
Lengvoji atletika	Jungėnų pagrindinė mokykla	Alyvų g. 11, Jungėnai, Kalvarijos sav.
	Sangrūdų gimnazija	Mokyklos g. 28, Sangrūda, Kalvarijos sav.
Krepšinis	Sporto centro salė	Krosnos g. 30, Kalvarija
	Kalvarijos gimnazijos salė	J. Basanavičiaus g. 16, Kalvarija
Kita sporto šaka (rezervas)	Sporto centro salė	Krosnos g. 30, Kalvarija

22. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į Sporto centro pratybas gali neiti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsnių šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6-12 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

23. Paskelbus ekstremaliąją situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, Sporto centro administracija priima sprendimą dėl ugdymo proceso koregavimo.

IV SKYRIUS UGDYMO TURINYS

24. Pagrindinis ugdymo turinio uždavinys: per vaikų saviraišką sporte – talentingų sportininkų paieška, optimalus bendrasis ir specialus jų fizinis rengimas, orientavimas vienai ar kitai sporto šakai, pradinis jų apmokymas sporto šakų pagrindu, nuoseklus pratybų ir sporto varžybų apimčių didinimas, šiuolaikinių sporto mokslo laimėjimų pritaikymas siekiant optimalių sportinių rezultatų.

25. Ugdymo turinį sudaro teorinis ir praktinis mokymas, įgūdžių formavimas bei jų realizavimas.

26. Teorinis ugdymas apima bendruosius kūno kultūros, sveikos gyvensenos, racionalios dienotvarkės, mitybos reikalavimus, asmens higienos taisykles ir savisekos principus, elgesio ir kultūros žinias, fizinių pratimų įtakos atskirų organų ir sistemų veiklai, bendrųjų treniruočių dėsnų, pasirinktos sporto šakos technikos elementų, taktinių gudrybių panaudojimo žinias, sporto varžybų taisyklių nagrinėjimą ir suvokimą.

27. Praktinis ugdymas apima bendrąjį ir specialųjį fizinį, techninį, taktinį ir psichologinį sportininko rengimą, jo metu įgyti mokėjimai ir įgūdžiai realizuojami per sporto varžybas.

28. Sporto centro ugdymo turinys paremtas sporto mokslo įrodyta ir praktikoje patvirtinta daugiamete sportininkų rengimo sistema. Šis procesas skirstomas į keturis etapus: pradinio

rengimo, meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulinimo ir didelio sportinio meistriškumo. Priklausomai nuo sporto šakos specifikos (pirmiausia nuo sportininkų amžiaus, lyties ir t. t.), kiekvieno sportininko ugdymas trunka atitinkamą metų skaičių.

29. Ugdymo turinys fiksuojamas ugdymo planuose. Ugdymo planai sudaromi vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintomis formomis. Ugdymo planus tvirtina Sporto centro direktorius.

30. Ugdymo planai yra grupiniai ir individualieji.

31. Sporto centro ugdymo grupių darbo apskaita vedama ugdymo apskaitos žurnaluose (Dienynas darbui su grupe). Už žinių teisingumą atsako treneris. Priežiūrą vykdo Sporto centro metodininkas.

V SKYRIUS UGDYMO GRUPIŲ, MOKINIŲ IR VALANDŲ SKAIČIUS

32. Planuojamų ugdymo grupių skaičius – 12, mokinių – 144, kontaktinių valandų – 124.

Sporto šaka	Grupė pagal ugdymo programos etapų metus	Grupių skaičius	Sportininkų skaičius	Kontaktinių valandų skaičius per savaitę
Boksas	Pradinio rengimo 2 m.	1	12	8
	Meistriškumo ugdymo 3 m.	1	8	16
	Meistriškumo ugdymo 4 m.	1	7	20
Futbolas	Pradinio rengimo 1 m.	1	12	8
	Pradinio rengimo 2 m.	1	12	10
	Meistriškumo ugdymo 3 m.	1	14	14
Lengvoji atletika	Pradinio rengimo 2 m.	1	11	10
	Pradinio rengimo 2 m.	1	11	6
Krepšinis	Pradinio rengimo 1 m.	1	15	6
	Pradinio rengimo 2 m.	1	15	8
	Meistriškumo ugdymo 1 m.	1	15	10
Kita sporto šaka (rezervas)	Pradinis rengimo/meistriškumo ugdymo	1	12	8

VI SKYRIUS UGDYTINIŲ SPORTINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

33. Planuodamas ugdymo turinį, treneris planuoja ir sportininkų pažangos ir pasiekimų vertinimą, jį sieja su ugdymo tikslais, atsižvelgdamas į sportininkų patirtį ir gebėjimus.

34. Pagal sportinio ugdymo programas ugdomų sportininkų sportiniai pasiekimai vertinami mokslo metų pradžioje, sudarant sportinio ugdymo grupes, mokslo metų pabaigoje ir, esant poreikiui, bet kuriuo metu mokslo metais.

35. Ugdytinių fizinių savybių, funkcinių rodiklių lygis nustatomas kontroliniais normatyvais, kuriuos nustato treneris.

36. Ugdytinių sportinių pasiekimų vertinimas atliekamas vadovaujantis Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų nustatytais meistriškumo rodikliais.

37. Rezultatai fiksuojami ugdomojo sportinio darbo planavimo ir apskaitos žurnale.

38. Sporto centro treneriai apie mokinių ugdymosi pasiekimus informuoja tėvus.

39. Vaikų užimtumas mokinių atostogų metu organizuojamas, vadovaujantis Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T-36-4 „Dėl Neformaliojo vaikų švietimo programų vykdymo mokinių atostogų metu tvarkos aprašo patvirtinimo“.
